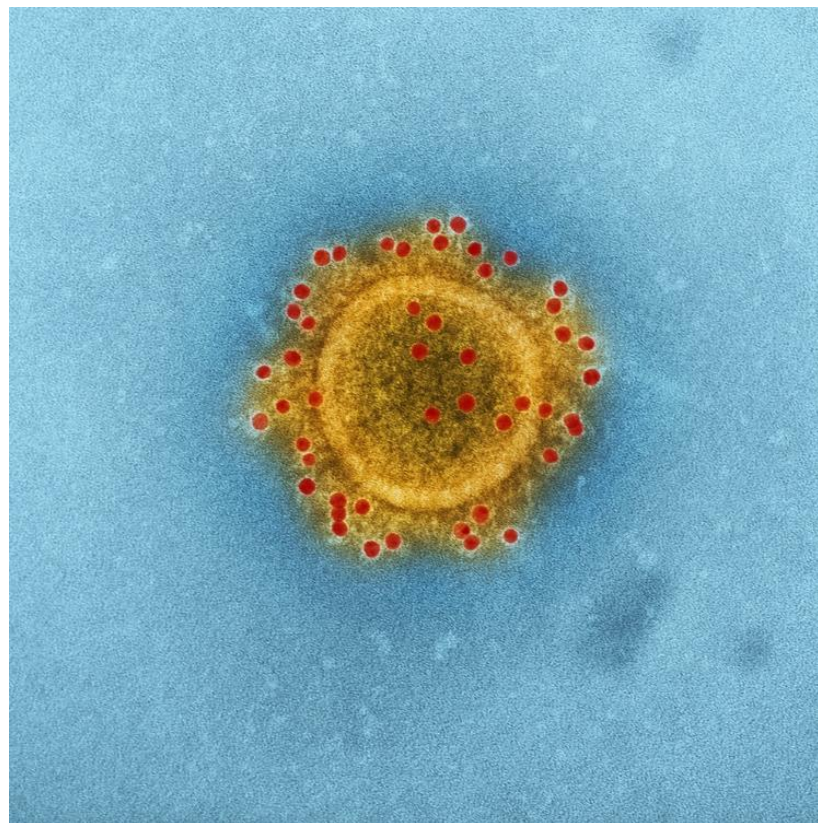

phd

Reto slimību atpazīstamība Latvijas sabiedrībā

Metodoloģija un kopsavilkums

Metodoloģija

Mērķa grupa

Iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem; interneta lietotāji

Metode

Aptauja internetā (CAWI)

ESOMAR

[member](#)

Izsoles lielums

Kopumā tika aptaujāti 725 respondenti

Datu ieguve

19.-24.02.2020.

Datu reprezentativitāte

Aptaujas rezultāti reprezentatīvi 1,1 miljonam iedzīvotāju vecumā no 18 līdz 74 gadiem, kuri vismaz reizi nedēļā lieto internetu

Kopsavilkums

- Latvijas iedzīvotāji par retu slimību visbiežāk uzskata tādu slimību, kura ietekmē ierobežotu cilvēku skaitu un kurai ir nepieciešama ļoti specifiska ārstēšana
- **Gandrīz 2/3 iedzīvotāju 18-74 gadu vecumā zina vai ir dzirdējuši par kādu cilvēku ar retu slimību**, tostarp vairāk nekā desmitā daļa iedzīvotāju personīgi pazīst kādu, kas cieš no šādas retās slimības; biežāk par cilvēkiem ar retu slimību ir dzirdējuši vai tādus pazīst latvieši (iespējams, tas ir saistīts ar informācijas apriti par šo tēmu latviski raidošajos medijos), sievietes (arī citos pētījumos sievietēm ir augstāka informētība par slimībām vai garīga vai funkcionāla rakstura traucējumiem), kā arī lauku iedzīvotāji (šo var ietekmēt fakts, ka laukos dzīvo vairāk latviešu, kamēr pilsētnieki biežāk ir cittautieši)
- Absolūtais vairākums Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka cilvēkiem, kas cieš no retām slimībām, būtu jābūt tiesībām saņemt nepieciešamo aprūpi citā Eiropas Savienības dalībvalstī, ja to nevar nodrošināt viņa mītnes zemē, ka cilvēkiem ar retām slimībām nepieciešams īpašs atbalsts no Latvijas veselības aprūpes iestādēm, un ka nepieciešama ciešāka Eiropas valstu sadarbība, lai efektīvāk palīdzētu nelielajam cilvēku skaitam, kas cieš no retām slimībām
- Caurmērā tikai katrs ceturtais iedzīvotājs piekrīt, ka cilvēkiem ir zināšanas par tādiem centriem, kas specializējas retu slimību ārstēšanā
- **Vidēji 8 no 10 Latvijas iedzīvotājiem 18-74 gadu vecumā zina kādu no 13 aptaujā mērītajām retajām slimībām**, un visbiežāk viņi atpazīst hemofiliju, par kuru ir dzirdējuši 55% iedzīvotāju, kam seko sistēmiska sarkanā vilkēde jeb lupus (kuru atpazīst 48%) un spinālā muskuļu atrofija jeb SMA (šo slimību atpazīst 46%)
- Retās slimības biežāk atpazīst pilsētnieki, sievietes, iedzīvotāji ar personīgajiem ienākumiem 400-700 EUR, kā arī tie, kuri pazīst vai ir dzirdējuši par cilvēkiem ar retajām slimībām
- Kopumā var secināt, ka **Latvijas sabiedrība ir informēta par retajām slimībām un atpazīst tās, tomēr vēl papildus būtu nepieciešama informēšana par ārstēšanas iespējām specializētajos centros**

Rezultātu attēlojums

Priekšstats par retajām slimībām

Q1. Runājot par retām slimībām, kurš no tālākminētajiem apgalvojumiem, pēc Jūsu domām, vislabāk apraksta, kas ir "retas slimības"?
Tikai viena atbilde

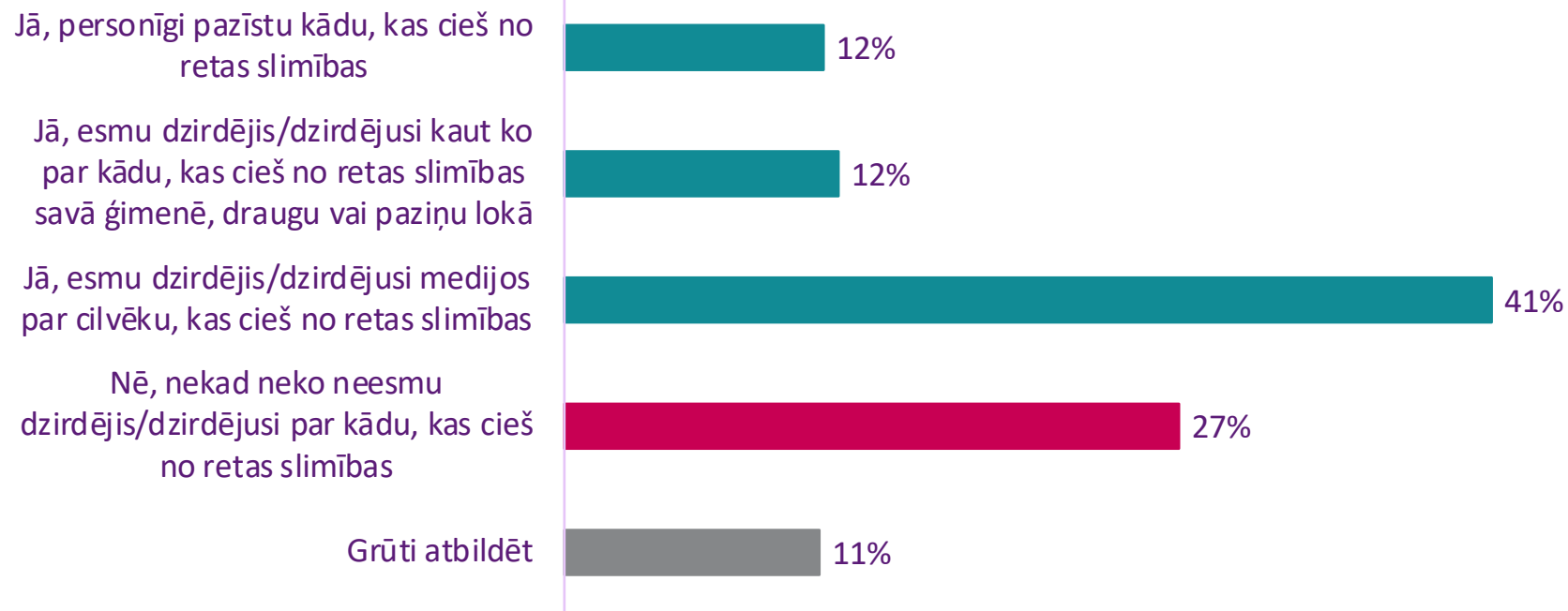
Bāze: visi respondenti, n=725

Pazīšanās ar cilvēkiem ar retu slimību

Q2. Vai Jūs personīgi pazīstat kādu vai esat dzirdējis par cilvēku, kas cieš no retas slimības?
Iespējamās vairākas atbildes «Jā»

Bāze: visi respondenti, n=725

62%

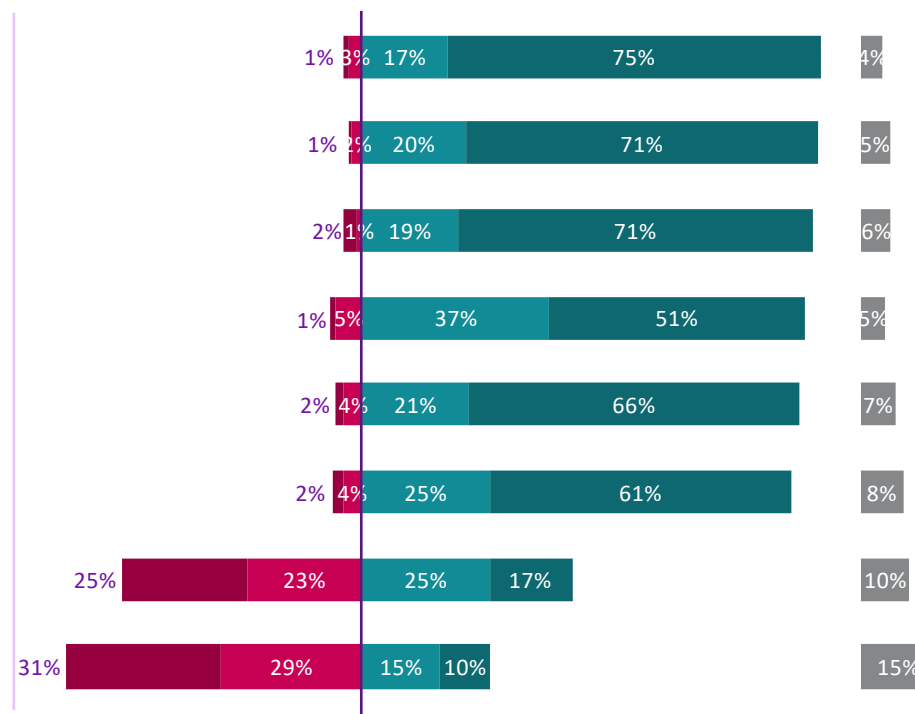
Uzskati par retajām slimībām

Q3. Par katru apgalvojumu, lūdzu, atzīmējiet, cik lielā mērā Jūs tam piekrītat?

Bāze: visi respondenti, n=725

■ Pilnībā nepiekrītu ■ Daļēji nepiekrītu ■ Daļēji piekrītu ■ Pilnībā piekrītu ■ Grūti atbildēt

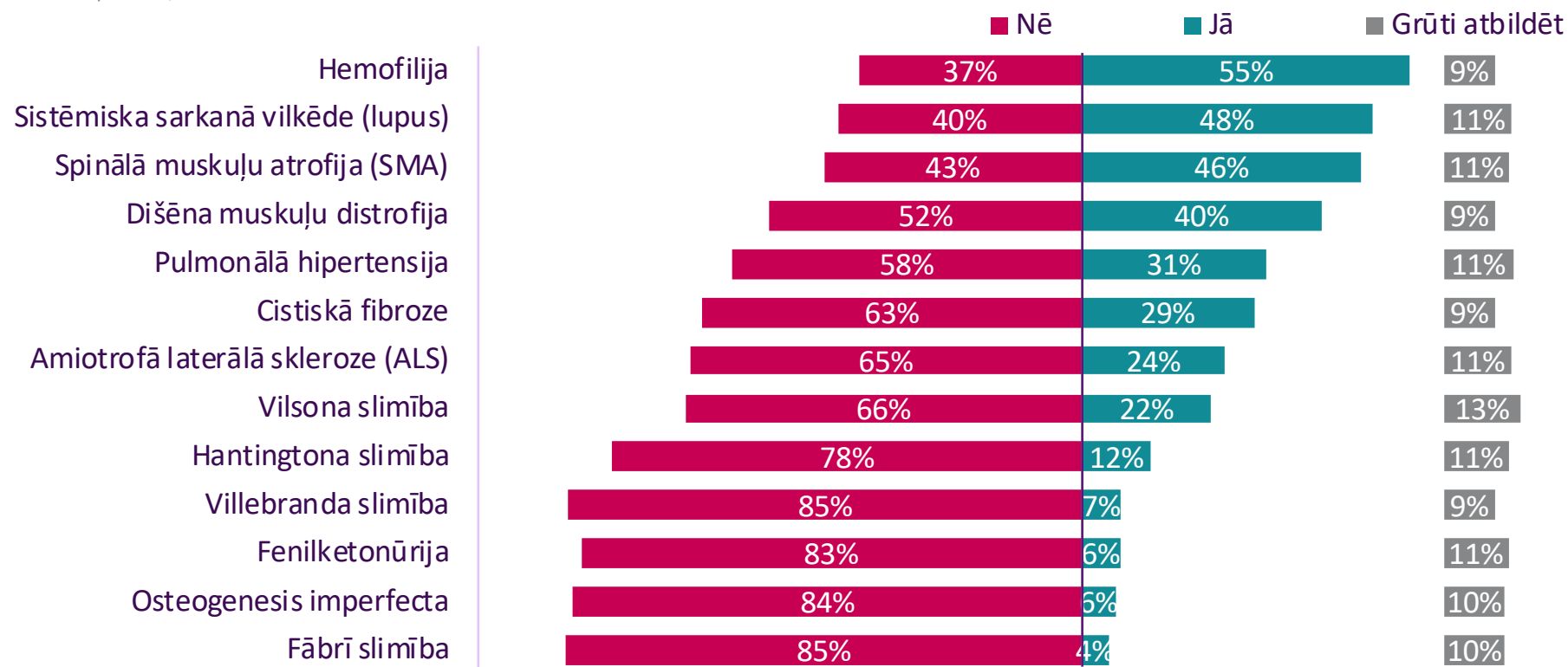
- Cilvēkiem, kas cieš no retām slimībām, būtu jābūt tiesībām saņemt nepieciešamo aprūpi citā Eiropas Savienības dalībvalstī, ja to nevar nodrošināt viņa mītnes zemē
- Cilvēkiem, kas cieš no retām slimībām, nepieciešams īpašs atbalsts no Latvijas veselības aprūpes iestādēm
- Nepieciešama ciešāka Eiropas valstu sadarbība, lai efektīvāk palīdzētu nelieļajam cilvēku skaitam, kas cieš no retām slimībām
- Cilvēkiem nav zināšanu par īstajām problēmām, ar ko saskaras tie, kas cieš no retām slimībām
- Medikamentiem, ko ražo cilvēku ar retām slimībām ārstēšanai, jābūt pilnībā apmaksātiem no Latvijas veselības aprūpes budžeta pat tad, ja tie ir ļoti dārgi
- Katrai ES dalībvalstij nepieciešams Nacionālais plāns vai Stratēģija reto slimību jomā, aptverot visas problēmas dimensijas
- Latvijā ir pārāk daudz citu veselības aprūpes nozares problēmu, lai retas slimības būtu prioritāte
- Cilvēkiem ir zināšanas par tādiem centriem, kas specializējas retu slimību ārstēšanā

Reto slimību atpazīstamība

Q4. Vai Jūs kādreiz esat dzirdējis/dzirdējusi par šīm diagnozēm?

Bāze: visi respondenti, n=725

phd

Finding a better way

Kontaktinformācija

ESOMAR
member

Ilva Pudule

PHD Latvia izpētes direktore

+371 29 400 751

ilva.pudule@phd.lv

